

Dodatek ŠVP č. j. ZŠMA/471/16/Po-2 platný od 4. 9. 2017

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika zeměpisu 6. – 9. ročníku navazuje na prvouku a vlastivědu prvního stupně. Umožňuje celkový rozhled žáků přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v místním regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Dále umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech lidstva, uvědomovat si civilizační rizika budoucnosti a vlastní spoluzodpovědnost za hodnotu života na Zemi.

Organizace výuky: Vyučuje se v šestém, sedmém, osmém a devátém ročníku vždy 2 hodiny týdně. Vyučovací hodina má rozsah 45 minut.

Průřezová témata

- A) mediální výchova
- B) environmentální výchova
- C) výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- D) výchova demokratického člověka
- E) multikulturní výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědní i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Klíčové kompetence: V tomto vyučovacím předmětu je učivo prostředkem k vytvoření následujících klíčových kompetencí:

- A) Kompetence k učení
- B) Kompetence k řešení problémů
- C) Kompetence komunikativní

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznání i různých metod racionálního uvažování,
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby,
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů,
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí,
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí,
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy,
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

6. ročník

Očekávaný výstup	Dílčí výstup	Tematický okruh	Učivo	Poznámky
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy, prokáže na konkrétních příkladech tvar Země	Postavení Země ve Sluneční soustavě, tvar Země, postavení ostatních planet, postavení Sluneční soustavy ve vesmíru.	Přírodní obraz Země	Země jako vesmírné těleso	fyzika
Zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Pohyby Země a ostatních planet ve Sluneční soustavě.		Tvar velikost a pohyby Země, střídání čtyř ročních období, dne a noci, světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas	fyzika
Určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko a obsah plánů a map orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení.	Globus, měřítko. zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice.	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	Geografická kartografie a topografie, glóbus, měřítko globusu zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v	matematika

			zeměpisné síti, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickým i produkty v tištěné i elektronické podobě	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	Systém přírodní sféry na planetární úrovni, geografické pásy, geografická šířková pásma, výškové stupně, systém přírodní sféry na regionální úrovni	Přírodní obraz Země, krajinná sféra	Krajinná přírodní, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry. Systém přírodní sféry na planetární úrovni, geografické pásy, geografická pásma, výškové stupně. Systém přírodní sféry na planetární úrovni, přírodní oblasti.	přírodopis
Posoudí prostorovou organizaci světové	Obyvatelstvo a sídla-počet, rozmístění, rasy, národy,	Společenské a hospodářské prostředí	Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní	občanská nauka, cizí jazyk

<p>populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí mozaiku kulturního světa. Posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.</p>	<p>jazyky, náboženství, venkovská, městská sídla</p>		<p>geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky. Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace a sub-urbanizace</p>	
<p>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje, srovnává předpoklady, hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>Hospodářství - jádrové a periferní oblasti, zemědělství, průmysl, doprava, služby, cestovní ruch, mezinárodní obchod, hlavní hospodářské organizace ve světě.</p>		<p>Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úroveň.</p>	